

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, dnia 22 września 1922 roku.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

„Schlesische Volkspartei“ nie może znaleźć kandydata.

(wp) „Schlesische Volkspartei z „Katholische Volksztg.“ i jej redaktorem Trunkhardt na czele, Niemcem z Westfalii, nie ma szczęścia na polskim Śląsku. „Schles. Volkspartei“, która w ostatnim czasie celem zwołania zwoleńców przybrała jako polską nazwę „partii ludowej“, stawia także własnych kandydatów wyborach do Sejmu śląskiego, tylko — że nikt nie chce być kandydatem „Schles. Volkspartei“, zapewne w przekonaniu, że w wyborach przedpadnie i tylko się ogmieszcy.

Już kilku kandydatów zrzekło się tego zaszczytu a wciąż jeszcze ustępują dalsi. Jeden z ustępujących nadesłał list następujący:

„Niniejszem zrzekam się kandydatury „Schles. Volkspartei“, ponieważ redaktor Trunkhardt pozwala sobie na napaści na tak zasłużonego Górnoszlązaka, jakim jest p. Wojciech Koranyi Ryszard Prokop, dentysta. (7)

Sprawa Galicji Wschodniej.

GENEWA 20 (PAT) Autentyczny tekst propozycji Fieldinga w sprawie Galicji Wschodniej ma następujące brzmienie. Zgromadzenie Ligi Narodów ponawia życzenie wyrażone przez drugie Zgromadzenie Ligi z d. 20 września z 21 roku, zmierzające do tego, ażeby Rada Ligi zwróciła uwagę głównych mocarstw sprzymierzonych i zaprzyszczonych na właściwe uregulowanie w najbliższym okresie czasu sytuacji prawnej w Galicji Wschodniej. (2)

Telegramy.

W przededniu „wiecznego pokoju“.

PARYŻ 21 (PAT) Według urzędowego komunikatu, Poincare, Courzon i Sforza porozumeli się co do pożyteczności jak najprędzszego zwołania konferencji dla ustalenia warunków przyszłego pokoju. W konferencji tej wezmą udział następujące państwa: Anglja, Włochy, Francja, Japonja, Grecja, Rumunja, Jugosławia i Turcja. (2)

Walka w Irlandji.

DUBLIN 20 (PAT) Wojna cywilna w Irlandji trwa w dalszym ciągu, przyczem powstańcy uzyskali pewne korzyści. Terenem obecnych walk jest zachód a część górzystej Irlandji. Powstańcy odpowiadają na ataki wojsk regularnych. Z obu stron są znaczne straty. (2)

Kto kogo prześladowuje?

N. JORK 20 (PAT) „Asocje Prusse“ donosi z Konstantynopola, że Kemal basza zwrócił się do sprzymierzonych z żądaniem udzielenia mu upoważnienia do zajęcia Turcji celem uwolnienia ludności muzułmańskiej od prześladowan chrześcijan. (2)

Z Ligi Narodów.

O zmianę paktu w przedmiocie wzajemnej gwarancji całości terytorjum członków Ligi Sprawa handlu żywym towarem.

GENEWA 21 (PAT) Na wtorkowym posiedzeniu komisji pierwszej (prawno—konstytucyjnej) odesłano do następnego zgromadzenia ogólnego sprawę zmiany art. 10 paktu w przedmiocie wzajemnej gwarancji całości terytorjum członków Ligi. Delegat Polski, Babiński, wypowiedział się kategorycznie za utrzymaniem art. 71

GENEWA 21 (PAT) Komisja obradowała wczoraj nad projektem polskiego delegata Sokala, wzywającym komisję dla zwalczania handlu żywym towarem do uchwalenia zasady nieprzyjmowania cudzoziemców do mów publicznych.

Projekt Sokala został przyjęty.

Sprawa Gruzji.

GENEWA 21 (PAT) W komisji szóstej uzasadniał Broucker (Belgja) swój wniosek, domagający się, aby zebranie wezwowało radę do bacznego śledzenia wypadków w Gruzji. Liga powinna wykorzystać nadarzającą się sposobność w celu przywrócenia normalnych stosunków w tym kraju. Gruzja jest krajem demokratycznym, który posiada rząd konstytucyjny i prawny, a który został uznany przez państwa sprzymierzone

Delegat angielski Fische oświadczył, że Liga Narodów nie może być wezwana do akcji politycznej, której przeprowadzenie wymagałoby materialnych i wojskowych środków, jakimi Liga nie rozporządza. Delegat rządu angielskiego ogranicza się do zaproszenia Ligi Narodów, aby miała na oku (!) dobro narodu gruzińskiego. (Już to „oko“ Ligi Narodów nikomu nie wyszło na zdrowie! Przyp. Red.) Robert Cecil popiera opinię Fischera, i oświadcza, że rezolucja przedstawiona przez Brouckera byłaby wyzwaniem rosyjskiej republiki sowieckiej, co jest niebezpiecznym, i mogłoby wywołać u ludności gruzińskiej fałszywe nadzieje, jako by Liga Narodów mogła przyjść jej z pomocą (!?) (Liga chce więc mieć tylko na „oku“ Gruzję, a o pomoc musi się sama starać! Przyp. Red.)

Przyp. Red.)

Broucker, odpowiadając na wywody uczestników komisji, żąda, aby Liga Narodów okazała minimum odwagi i udzieliła moralnego poparcia narodowi gruzińskiemu. Delegat szwajcarski Motta popiera stanowczo wniosek Brouckera, żąda jednak, aby wezwania wyraźnie zaznaczało, że udzielenie pomocy ma nastąpić przy użyciu wyłącznie kroków pokojowych. Branting oświadcza się za stanowiskiem Motty. Byłoby ubolewaniem godnym, mówi on, gdyby Liga Narodów nie miała odwagi do oświadczenia, że Gruzja została napadnięta i okupowana. Cecil obstaje przy swoich wnioskach, w czym popiera go delegacja angielska, wobec czego Broucker cofa swój pierwszy wniosek i przedkłada nowy wniosek ze zmianami, który wreszcie jednogłośnie przyjęto.

Wniosek ten brzmi, jak następuje: Zgromadzenie Ligi, które rozpatrywało obecne położenie Gruzji, uprasza radę Ligi, aby śledziła z uwagą wypadki w tym kraju i przy sposobności środkami pokojowymi i w myśl zasad prawa międzynarodowego przyczyniła się do przywrócenia normalnych stosunków w tym kraju

Położenie na Wschodzie.

POŁOŻENIE NIE ZMIENIONE

PARYŻ 21 (PAT) Położenie na wschodzie jeszcze się nie zmieniło. Wysoki komisarz francuski w Konstantynopolu, gen. Pelle, przybył do Smyrny, skąd przesłał swemu rządowi telegraficzne sprawozdanie o ogólnym położeniu na Bałkanie.

NARADY W PARYŻU.

PARYŻ 21 (PAT) Lord Courzon przybył w towarzystwie paryskiego ambasadora Hardinga do francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych i natychmiast został przyjęty przez prezydenta ministrów Poincarego, z którym odbył dłuższą konferencję. Następnie Courzon odbył konferencję z ambasadorem włoskim Sforza, poczem na nowo zostały podjęte na Quai d'Orsay narady między Poincarem, Courzonem i Sforza. Po południu Poin-

care konferował z marszałkami Fochem i Weygandem.

ANGLICY NIE CHCĄ WOJNY Z TURCJĄ. — CHCIELIBY JEDNAK WZIĄĆ CIĘŚNINY.

LONDYN 21 (PAT) „Daily Telegraph“ donosi, że według opinii sfer miarodajnych wojna z Turcją jest nie tylko niepożądana, ale nawet niemożliwa ze względu na olbrzymie straty, jakie poniósłby z tego powodu handel i przemysł angielski. „Daily Chronicle“ pisze, że o nowej wojnie Anglii z Turcją może być nie może, wobec czego zwoływanie parlamentu jest niepotrzebne, gdyż izba nie miałaby w tej sprawie nic nowego do powiedzenia. Jeżeli chodzi o obronę cieśnin morskich to cała Anglja godzi się na nią.

TELEFONEM Z WARSZAWY.

EPILOG AFERY WERESZCZYŃSKIEGO.

(*) W dniu wczorajszym nastąpiła ostateczna likwidacja głośnej w swoim czasie afery porucznika Wereszczynskiego. Sąd okręgowy wydał wyrok uniewinniający na Wereszczynską, co do której prokurator zrzekł się oskarżenia, natomiast skazując na 4 lata ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw Tadeusza Przybylskiego, szwagra Wereszczynskiego.

Jednocześnie zgodnie z żądaniem przedstawiciela prokuratury generalnej, radcy Szteynera, sąd zasądził od Przybylskiego na rzecz skarbu państwa sumę 19 milionów marek. Wyrok ten jako oparty na ustawie marcewej i sierpniowej jest ostateczny, apelacji nie podlega, i może być jedynie zaskarżony do instancji wyższej w drodze kasacji.

W ostatnim słowie oskarżony Przybylski oświadczył, iż w stosunku do Wereszczynskiego postępował nieco lekkomyślnie, ale sądzi, że winę swoją odpokutował dostatecznie piętnastomiesięcznym pobytom w więzieniu prewencyjnym.

APELACJA DABALA.

* Ze sfer rządowych dochodziły wiadomości, że apelacja Dabala, wyznaczona na kadencję przyszłego miesiąca, obfitować będzie w nowe sensacje.

Dabala mianowicie domaga się zbadania nowych świadków, do których należą:

Panna Maiewska, urzędniczka defenzywy politycznej, świadek ma zeznać niekorzystnie o kierowniku defenzywy, p. Snarskim w czasie śledztwa dotychczasowego procesu Dabala.

B. kanitan Nowak i St. Wiergosławski mają zeznawać, że to co napisano w ich imieniu w protokole, zostało im podyktowane przymusowo.

W ostatniej chwili pojawiła się jednak wiadomość, że sąd apelacyjny na posiedzeniu ekonomicznym uznał, iż niema podstawy prawnej do wezwania tych nowych świadków. (8)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Anglja nie myśli ustąpić Turkom

LONDYN, 20 | 9 (AW) Lloyd George po wrócił 20 bm. do Londynu. W nocy odbędzie się posiedzenie rady ministrów, które zajmie się telegraficznym sprawozdaniem lorda Curz o na w sprawie rokowań jego z Poincarem i hr. Sforzą w Paryżu. Rząd angielski jest zdecydowany nie wycofać swoich wojsk z Czanku o odeprzeć ewentualny atak ze strony Turków. W dalszym ciągu czynią tu przygotowania wojenne. Liczne oddziały wojska wysłano do Dardaneli. (8)

Troska Niemiec o aprowizację.

BERLIN, 21 | 9 (AW) Na wczorajszym zgromadzeniu przedstawicieli prasy omawiane kwestię aprowizacyjną. Wobec tegorocznych nieurodzajów, położenie aprowizacyjne w Niemczech na nadchodzącą zimę, przedstawiać się będzie rozpaczliwie. Wskutek niedostatecznego zapotrzebowania w zboże, trzeba będzie sprowadzać znaczne zapasy z zagranicy, co przy niskim kursie marki niemieckiej pociągnie za sobą fatalne skutki. (8)

W sprawie wprowadzenia bonów na G. Śląsku.

KATOWICE, 21 | 9 (AW) Dnia 21 bm. popoł. odbyła się w sprawach walutowych konferencja z przedstawicielami banków i wielkiego przemysłu pod przewodnictwem delegata ministerstwa skarbu, Barańskiego. Poruszona była m. in. kwestja wprowadzenia bonów, jako pomocniczego środka płatniczego. Po półtoragodzinnej dyskusji postanowiono w polskiej części Górnego Śląska pozostawić status quo.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu.

Expoze ministra skarbu Jastrzębskiego

WARSZAWA 21 (Wl.) Pan minister skarbu w swem expoze zaznacza że z powodu wyższości cen deficyt, przewidywany w marcu na 130 miliardów, zaś w czerwcu określony na 400 miliardów, po możliwie dokładnym zestawieniu wzrośnie do końca b. r. o 552 miljardy mk. Wzrost wydatków państwowych spowodował zwiększenie się długu państwowego w P. K. K. P., jak również i wzrost emisji P, min. Jastrzębski przedkłada ustawę o upoważnieniu do dalszego zadłużenia skarbu w P. K. K. P. do 370 miliardów i do dalszej emisji do sumy 350 miliardów.

Zapotrzebowanie większych sum marek polskich na rynku śląskim i kredyty, wpływają na dalszą inflację, wobec groźnych obaw o zachamowanie życia gospodarczego.

Trudności organizacyjne i pewne właściwości naszego systemu gospodarczego nie pozwoliły drogą oddziaływania podatkowego neutralizować skutków inflacji.

Akcyza od spirytusu przynosi zaledwie część należnych dochodów, przy usunięciu się trzech czwartych 0,75 spożycia od kontroli skarbowej.

Monopol tytoniowy, dając nadwyżkę ponad preliminarz, wymaga zwiększenia produkcji.

WARSZAWA 21 (PAT) Dyskusja nad expoze ministra skarbu została odroczone do czasu przygotowania przez komisję skarbowo-budżetową prac w sprawie przedłożenia finansowego, poczem przystąpiono do noweli o ordynacji wyborczej do Sejmu. Nowelę przyjęto w 2-em i 3-em czytaniu.

Następnie przyjęto ustawę o ochronie drobnych dzierżawców rolnych, byłych czynszowników oraz t. zw. „wolnych ludzi” w województwach nowogrodzkim, poleskim i wołyńskim oraz w powiatach: grodzieńskim, wołkowyskim i białowieskim Województwa białostockiego.

Poseł Hreckiewicz wniósł poprawkę do ustawy w przedmiocie tytułu inżyniera, domagając się podwyższenia grzywny za nieprawne używanie tytułu z 200,000 mk. na pół milio-

Bołszewicy kokietują Francję.

WIEN 20,9 (PAT) „Neue Freie Presse” donosi z Paryża: Berliński korespondent „Temus dowiaduje się z najbliższego źródła, że Rosja uważa obecną chwilę za odpowiednią do podjęcia starań, mających na celu współpracę z Francją nad utrwaleniem pokoju europejskiego.

W interesie tego pokoju Rosja pragnie dać Francji gwarancję przeciw ewentualnemu atakowi niemieckiemu, których dać jej nie mogą ani Anglja ani Ameryka. Gwarancje takie mogłyby być natychmiast urzeczywistnione, a to na podstawie dawnego przymierza rosyjsko-francuskiego.

Wspomnianemu korespondentowi dał Kraśin wyjaśnienie, że w każdym razie rokowania francusko-rosyjskie mogą umożliwić rozszerzenie rosyjskich gwarancji na terytorjalne status quo z r. 1922 i uregulować interesy obu krajów w ten sposób, że da się odnowić dawne przymierze, co przyczyni się do ustalenia pokoju europejskiego. Wypadki na Bliskim Wschodzie przekonały Rosję o konieczności wspólnego działania z Francją. 6

Robotnicy angielscy przeciwko polityce Lloyd George'a.

LONDYN 21,9 (A. W.) Dn. 20 bm. odbyło się tutaj liczne zgromadzenie robotników, na którym przyjęto następującą rezolucję: Przez silenie turecko, grozą wojną, jest bezpośrednim wynikiem polityki „Lloyd George'a”, która jest niebezpieczną dla pokoju świata. Sytuacja obecna wymaga bezwzględnego rozpisania no-

Podatek gruntowy nie dosięga 0,05 przedwojennego. Podatek przemysłowy dochodzi do 0,125 wpływów przedwojennych, zaś inne dają tak dobrze, jak nic.

Stosunki ekonomiczne wysuwają na czoło zagadnienia wprowadzenia trwalszego miernika wartości, niż marka. Naturalne siły ekonomiczne, pomimo sztucznych tam, zwyciężyły i cały aparat gospodarczy jest gotów do dalszego rozwoju.

Z dwóch znaczących metod do rozwiązania tego zadania t. j. deflacji i stabilizacji waluty P, min. Jastrzębski po odrzuceniu pierwszej skłania się ku drugiej, a ponieważ na zupełną reformę walutową warunki nie pozwalają, wybiera pośrednią drogę: przygotowanie gruntu pod reformę, czas której rozłożył na 3 do 5 lat. Punktem wyjścia do sanacji ma być pożyczka, której cechą jest dwuwalutowość; wpłynie ona bezwzględnie na stan marki polskiej i ułatwi drogę do reformy.

Sprawa pożyczki nie zatrzymuje biegu przygotowań do gruntownej reformy fiskalnej, opartej na nowym systemie podatkowym, którą rząd obecnym ma zamiar pozostawić nowemu rządowi.

Przyszły rząd i przyszły Sejm rozstrzygną o powodzeniu przygotowanych reform.

na marek. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu wraz z poprawką.

Przy ustalaniu porządku dziennego jutrzejszego posiedzenia, poseł Suligowski domaga się wniesienia sprawy zmiany ustawy o ochronie lokatorów, (głosy na lewicy: „W grudniu”. Warszawa).

Poseł Chadzviński wyjaśnia, że na Konwencie senatorów postanowiono, że Sejm obecny nie będzie zatwalał żadnych ustaw spornych.

Gdy marszałek chciał poddać pod głosowanie wnioski posła Suligowskiego wrzawa i krzyki na lewicy się wzmożyły. Wśród ciągłej wrzawy marszałek zamknął posiedzenie.

Następne posiedzenie jutro o godz. 5 po południu.

wych wyborów do parlamentu celem obalenia rządu Lloyd George'a. 6

Los skazanych Polaków w Sowdepji.

LWÓW, 21 | 9 (AW) Skazanych ostatnio na śmierć w Kamieńce obywateli-Polaków odprowadziła nocą z dnia 12-13 silna eskorta sowiecka nieszo w kierunku na Uszyce. Cel tego zarządzenia nieznan. Według pogłoszek, skazanych odesłano do Winnicy. Odpowiedź władz charkowskich w sprawie skazanych jeszcze nie nadeszła. (8)

Tworzenie gabinetu czeskiego.

PRAGA, 21 | 9 (AW) Dn. 21 bm. przybył do Pragi z Genewy dr. Benesz, aby wziąć udział w końcowych posiedzeniach, zajmujących się strukturą nowego gabinetu. Zaraz po jego powrocie miała nastąpić zbiorowa dymisja całego gabinetu. Nowy gabinet będzie się przytocznie składał z 7 socjalistów i 9 członków partji burżuazyjnych. Dr. Benesz, jako stojący poza partjami, zatrzyma nadal tekę ministra spraw zagranicznych. Zabawi on w Pradze tylko 3 dni, poczem uda się do Genewy, aby wziąć udział w konferencji Ligi Narodów. (8)

Młody człowiek

z średnim wykształceniem potrzebny. Oferty sub „T. C.” do Rozwoju. (3713K)

Genjusz Francji.

Wypadki polityczne już po rozbiciu państw centralnych zgodnie stwierdzają, iż w tej gmatwaninie zwulkanizowanej Europy — jedynie francuscy mężowie stanu orientują się w należyty sposób i męskimi cięciami dyplomatycznymi zadają raz po raz klęskę wielkiej i kuglarzkiej polityce kontynentalnej, kierowanej nieopatrznie przez adwokata angielskiego, premiera Lloyd George'a.

Naród francuski mocą swego hartu, dojrzałości i siły moralnej wprzągnął do swego zwycięskiego rydwanu najdosłowniejsze jednostki w walce przeciwko brutalnej pięści niemieckiej i ideologii imperjalistycznej.

Nazwiska: Clemenceau, Joffre, Millerand, Poincare są żywym dowodem podboju kulturalnego lepszej części świata, dokonanego przez ten niezwykle i podziw budzący naród Wielkiego Napoleona.

Już pierwsze miesiące po podpisaniu traktatu wersalskiego — przyniosły oziębienie w stosunkach politycznych francusko-angielskich.

Rozbieżność interesów obu narodów — uwydatniła się jaskrawo w walce dyplomatycznej Brianda z Lloyd George'm. Albowiem premier angielski pod naciskiem wielkiego przemysłu, tudzież międzynarodowej finansjery, pś-śród której prym wodzą nasi najserdeczniejsi „neutralni” — zupełnie otwarcie zainicjował nowy kurs polityczny w stosunku do Niemiec, i Bolszewji...

Lloyd George zastąpił w nowej roli opiekuna „podeptanych i znękanym” Niemiec a w jakiś czas później wyciągnął przyjacielsko rękę do katów 130-miljonowego narodu rosyjskiego...

I rozpoczęła się najpotworniejsza komedia, jaką zna historia świata, w której ten błyskotliwy Anglosas z nad Tamizy, przy pomocy wykrętnej sofistyki usiłował narzucić Europie nowy pokój na gruzach traktatu wersalskiego...

Genjusz francuski przyjął walkę i po święcąc giętkiego i skłonnego do ustępstw Brianda — wysunął Poincarego, który niepospolitymi blaskami swego talentu umysłu, rzucił snop światła na niebezpieczne zakamarki krótkowzrocznej polityki wielkobrajtanckiej!

I kiedy Lloyd George deklamował ze swą rutynowaną elokwencją i pieśczeniem się dźwiękami swych własnych słów — o pokoju bez zwycięzców — niespożyty duch Francji przez usta wych przedstawicieli demaskował krecią robotę, żądną odwetu, robotę „socjalistycznych” Niemiec i ich naturalnych sojuszników: Leninów i Trockich!

— Ratujmy Europę! — wołał z patosem nie zbity z tropu Lloyd George — ratujmy życie gospodarcze i finansowe Europy!

I nowa komedia!
Konferencja w Genewie...

Przy wspólnym stole zasiadają dyplomaci obok zwyczajnych bandytów, których ręce nie obeschły jeszcze z krwi niewinnie pomordowanych ofiar...

I prysnął czar idylli, błyskawice dyszących zemstą Germanów, związanych na śmierć i życie z bolszewją w Rapallo — oświetliły mózgi Lloyd George'a i jego z dnia na dzień topniejącej garstki sojuszników.

Poincare świecił tam nieobecnością...

Ale dominował w tym niezwykłym zgromadzeniu genjusz francuski, który na długo przedtem głosił obłudę i fałsz Rathenau'ów, Szanckerów i Cziczerinów!

A wreszcie przyszła kolej na Hage, która przypieczętowała porażkę Lloyd George'a.

Jest to tryumf kultury francuskiej, która głębokim ujęciem wypadków historycznych, sklasyfikowała już oddawna największe oszustwo społeczne jakim jest bolszewizm, do rzędu szantażu żydowsko-niemieckiego i największym bytoby błędem wchodzić z nim w jakiegokolwiek pertraktację!

... „Zło nie należy się sprzeciwiać” — głosił Lew Tołstoj,

I to zło bolszewickie, zaszczerpione przez niemiecko-żydowskich agentów w 130 miljo-

nowem morzu głów ludzkich narodu rosyjskiego — spala się w sobie samym...

Po pięcioletnich, rabunkowych rządach kona bolszewizm od trucizny, którą sam się czył w organizm nieszczęśliwej Rosji.

Ostatnie znowu wypadki na Bałkanach i w Młej Azji dowiodły niezbicie, kto miał rację, czy Francja, która swoją politykę oparła o mocny naród turecki, czy Anglja z swemi żarłkami na lodach... Grecji.

Czy tu, czy tam wszędzie wybija się na pierwszy plan genjusz narodu, który umie cenić swoje zdolności i rozum, i wie komu powierzyć swoje interesy.

Niestety nie o wszystkich narodach da się powiedzieć to samo, nie wszystkie narody mają ją na czele. Poincarego. (7)

Czerwoni szarlatani a kobiety.

Towarzysze czerwoni z pod znaku „pejsowatych” zapominają na czas wyborów o klasowej walce robotnika i gdzie mogą zapuszczają wędkę na naiwnych wyborców, już nie fizycznych pracowników lecz zwyczajnych... burżujów.

Warszawski „pejsowaty”, Robotnik uderzył ostatnio pod adresem wyborczyń — Polek, na wołując je do czerwono-żydowskich szeregów z racji zbliżających się wyborów do Sejmu,

.... „Nie o śluby cywilne czy kościelne nie o nierozzerwalność sakramentu małżeńskiego, nie o rzeczy religijne ani miłosne (!!) to czyć się będzie walka wyborcza, lecz o to, czy w Polsce ma panować kapitalizm paskary mieskich i wiejskich fanatyzm nacjonalistyczny i klerikalny, reakcja, społeczna” i t. d.

— Polki—Wyborczynie! Głosujcie na półgłówków czerwonych, bo to nie walka o śluby kościelne, nie o rzeczy religijne ani miłosne! A jakże!

Skoro zapełni się Sejm markswymi bzikami, żydami i Niemcami — wówczas nastanie wolność sumienia, wyzucania i przekonań politycznych w całej Polsce;

Wszak na to mamy dowody, chociażby kochane stosunekczki w Rosji.

Taki czerwono mniejszościowy Sejm wyru-

guje ponadto z Polski kapitalizm, a zaprowadzą cudowny komunizm.

Ale to dopiero będzie raj w Judeo—Polsee?

Cieszcie się Polki! Cieszcie się Wyborczynie! a głosujcie na czerwoną listę!

Nie będzie — głosi „Robotnik — paskary!”

Oczywiście żydowski paskarz i żydowski kupiec zdusi polskiego kupca, polskiego rękodzielnika i polskiego przemysłowca.

Głosujcie Polki na parobków żydów i kłógasów Niemców: czerwonych oprawców i kłótów tubylczej ludności!

Nie będzie polskiego nacjonalizmu i polskiego fanatyzmu — będzie za to żydowski niemiecki nacjonalizm, czerwony fanatyzm.

Nie będzie klerikalizmu, będzie natomiast impulsywny ateizm!

Nie będzie reakcji narodowej — będzie jednak terrorystyczna oligarchia, która kulą szubienicą znaczyć będzie swe ścieżki panowania...

Słyszycie Polki? Słyszycie Wyborczynie? Głosujcie na zdrajców polskości: czerwonych szarlatanów! (6)

(X—Y)

Jak została zajęta Smyrna.

o) Berliński „Rut” zamieszcza następujące informacje agencji „Reutera” o zajęciu Smyrny.

Tureckie awangardy ukazały się w okolicach Smyrny 9-go września z rana. Tu oczekiwały one przez dwie godziny nadejścia posiłków. Przez ten czas tureckie aeroplany rozrzuciły w mieście odezwę do mieszkańców, nawołując do zachowania spokoju i udzielania pomocy Turkom. Kiedy ludność zapoznała się z tą odezwą, ogromna ilość Turków wyszła na spotkanie oddziałów tureckich. W przeciągu dnia do miasta weszła druga dywizja kawalerji. Dowódca jej rozpoczął pertraktację z przedstawicielami państw sprzymierzonych i oświadczył im, iż są oni w zupełnym bezpieczeństwie. Wszystkie gmachy publiczne, konsulaty, etc. są pod ochroną francuskich i włoskich oddziałów

wojskowych. W Smyrnie nie pozostał ani jeden obywatel angielski.

W ślad za drugą dywizją nadeszła wleczorem piąta. Grecy nie zdołali uratować złóżonych w Smyrnie materiałów wojennych. Z rana część greckich oficerów została przewieziona na parostatki, reszta greckich wojsk dostała się do niewoli.

Przed gmachem Zebrania Narodowego zebrał się obrzymi tłum. Jeden z politycznych przywódców wystąpił z wielką mową, w której oświadczył, że ma nastąpić zwolnienie dwóch miast, które z niecierpliwością oczekują na nadejście sztabów tureckich. Są to Konstantynopol i Adrianopol. Turcja złoży broń nie wcześniej, niż będą osiągnięte jej zadania nacjonalistyczne. (2)

Protest obrońców Lwowa przeciw autonomji wsch. Małopolski.

W niedzielę odbył się we Lwowie zjazd obrońców Lwowa celem zajęcia stanowiska wobec rządowego projektu autonomji dla Małopolski wschodniej.

Zjazd uchwalił rezolucję, w której oświadcza, iż uważa, że sprawa „przynależności” Wschodniej Małopolski jako niezaprzeczalnie organicznej i integralnej części Macierzy jest

raz na zawsze i nieodwołalnie przesądzona a wobec tego dalsze rozpatrywanie i badania tej sprawy powinny ustać, a rząd polski i właściwe czynniki winny nie dopuścić do jakiegokolwiek zmiany obecnego stanu prawnego, do jakiegokolwiek ukrócenia naszej ojcowizny i naszych do niej odwiecznych niezaprzeczalnych i wyłącznych praw. (5)

NA MARGINESIE.

„Modlitwa dziewczicy”

Mieszkam już narę lat w jednym domu. Przez ściany sasiaduje z nami jakaś rodzina z fortepianem. Pamiętam dokładnie, że do rodziny tej należał pierwotnie ojciec, matka, dorastająca córka i piesek w nieokreślonym wieku. Otóż od niepamiętnych czasów wspomniana córka grywała na fortepianie. I wciąż tylko Ba darzewskiej „Modlitwę dziewczicy”.

Gdy rano pośpiesznie jadłem śniadanie, aby się nie spóźnić do szkoły, luz przez ściany rozlegały się tony „Modlitwy”. Gdy wracałem ze szkoły i rzucałem się zgłodniały na kawał wyschniętego mięsa i porcję przestających kartofli, znowu chromatyczne i minorowe pasaże towarzyszyły mej skromnej uczcie.

Gdy wreszcie wieczorem mądrzejszy znowu o jedno twierdzenie Pytagorasa i własności chemiczno-fizyczne jaspisu, układałem do snu zbolowaną i znużoną głowę, kołysały mnie żałosne skargi dziewczicy. I tak codziennie bez przerwy.

Z początku było mi to obojętne. Po pewnym jednak czasie zacząłem odczuwać subtelne różnice wykonania i na ich zasadzie odtwarzać sobie psychiczny stan i przeżycia młodej sąsiadki. Nie była to mozolnie wyuczona sztuczka, a raczej spowiedź nieszczęśliwej duszy ludzkiej.

Czytałem tam budzące się pragnienia; potem burzliwe walki wewnętrzne, potem tęsknotę bolesną, aż wreszcie wykrystalizował się ideał piękny, wspaniały, wypielegnowany w gorączkowym mózgu dziewczęcym.

Moja sąsiadka czekała... na męża... Trwało to bardzo długo, według mnie a cóż dopiero według niej!..

Pewnego dnia „Modlitwa dziewczicy” rozebrzmiała jakoś radośnie, skocznie, słonecznie. Szept tęsknej melodii przeszedł w rubaszny hymn tryumfu. Powłóczył pasaż legato, przeszły w jakieś staccowate płasy śmiechu.

Tego samego dnia wieczorem matka powiedziała mi, że nasza młoda sąsiadka zaręczyła się.

Odtąd ze sztuczki fortepianowej coraz bardziej znikała staranność i kontemplacja a zastępowała ją swawolna niedbałość i pogoda.

Nagle wszystko umilkło. Dzień, drugi, trzeci.

Moja sąsiadka wyszła za mąż i wyjechała w poślubną podróż. Zamknięty fortepian przez

cały miesiąc czekał na swą panią.

Wróciła wreszcie i zamieszkała z mężem u swych rodziców.

Następnego dnia usłyszałem znowu „Modlitwę dziewczicy”, tak od niechcenia grana, jedną ręką, niedbale obojętnie.

Miała tygodnie, miesiąc.

A dzisiaj, po dwóch latach, odwieczna melodia nabrała znowu treści, wracając do wielkiego smutku i nieziszczonej tęsknoty.

Czasami tylko, gdy moja sąsiadka powraca z jakiegoś balu lub zabawy, fortepian rozbrzmiewa jakimś cieniem nadziei... Ale tylko na chwilę.

Już nawet zaczynam wyczuwać w tej sposobie apatię, obojętność, rezygnację i machaniczność. To zdać się, jest już ostatnie stadium „Modlitwy dziewczicy”. (7)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Pomyłka czteromilionowa.

(K) Pisma wielkopolskie doniosły niedawno o przykrym wypadku, jaki się zdarzył w Poznaniu kasjerowi P. K. K. P. Przez pomyłkę wydał on komuś wiązkę banknotów pięciotyśięcznych, zamiast tysięcy. Powstał wskutek tego niedobór w wysokości 4 milionów marek, który oczywiście uważano za niepowetowany.

Jednakże okazało się, że są jeszcze ludzie, zdolni zwrócić nawet tak sutą nadwyżkę dobrowolnie. Pewien przemysłowiec poznański i jego kasjer, wróciwszy z letnich wyczasów i sprawdzwszy stan kasy, zauważyli, iż w czasie ich nieobecności powstała w kasie nadwyżka w wysokości 4 milionów marek, której pochodzenia nikt objaśnić nie umiał. Dopiero gdy pojawiła się w gazetach wzmianka o pomyłce kasjera P. K. K. P. sprawę na podstawie ksiąg i czeków wyjaśniono i nadwyżkę firma niezwłocznie wpłaciła. (2)

Chrzest kopalni.

(K) W niedzielę odbyła się w Katowicach wielka uroczystość w kopalniach Królewskiej Huty, polegająca na ochrzczeniu kopalni i nadaniu im nazw polskich. (2)

Proces spekulantów w Krakowie.

(K) Wczoraj w sądzie okręgowym karnym w Krakowie rozpoczęły się rozprawy

przeciwko 17 właścicielom restauracji i kawiarni krakowskich. Prokurator oskarża tych właścicieli, że zmówiwszy się i zamknawszy swe lokale celem wymuszenia na władzach miejskich dostarczenia opału i środków aprowizacyjnych, oraz zatwierdzenia wygórowanego cennika, dopuścili się zbrodni. Rozprawa powyższa jest echem zajęć z przed trzech lat. Kilku podsądnych nie zjawilo się na rozprawie, wobec czego zapadł wyrok zaoczny. (Pat) (2)

Nowi Polacy.

Nr. 212 „Monitora” przynosi nam nazwiska najświeższej edycji Polaków którzy uzyskali pozwolenie na porzucenie rodzimych nazwisk.

Szleifstein Henryk	urządnik	na Szlętycki
Rozensztein Dominik		„ Zorzycki
Tenenbaub Franc.		„ Tenarowski
Folman Wac.		„ Czarski.

Co posiada nasz Skarb Narodowy.

Od czasu założenia podkomitetu fachowego popierania Skarbu Narodowego wpłynęło na ten cel: gotówką 11,583,863 mk., w złocie 114 kgr 613 gr., w srebrze 22 kg. 563 gr. znaczków sprzedano na sumę 16,216,407 mk.; zakupiono złota 13 kg. 133 gr. srebra 65 kg. 387 gr. Wydano znaczków awansem za mk. 76,598,542.

Łącznie suma sięga blisko pół miljaru marek. (7)

Ilu francuzów zginęło w wojnach ostatniego stulecia?

W czasie czterech lat wojny światowej 1914—1918, Francja straciła 1,400,000 poległych. Cyfra ta jest o jedną trzecią część większa od strat Francji w wojnie Wielkiej Rewolucji od 1791 roku do 1799.

W piętnastoletnim okresie wojen napoleońskich przeszło trzy miliony francuzów znalazło się pod sztandarami.

Miljon ludzi zginęło na polu walki, półtora miliona zabrały choroby i trudy wojenne.

Wojny drugiego cesarstwa, wojna krymska włoska i wyprawa meksykańska pozbawiły Francję 500,000 synów. Wojna z Prusami w 1870—71 r. pochłonęła 490,000 ofiar z półśrodk francuzów.

Nic dziwnego, że w ciągu stulecia z górą wyludniła się Francja i że liczebna przewaga pici pięknej jest tam tak wielka. 9

A. AWERCZENKO.

4)

Wino.

Na ulicy zawołał dorożkarza.

— Wiesz gdzie mieszka inspektor Chramow?

— Wiem!.. Proszę niech pan siada!..

Chramowa w domu nie było, Bondarewa przyjęła blada, brzemenna żona inspektora i z lekkim zdziwieniem obejrzała go od stóp, do głów.

— Pan się chciał z mężem widzieć?..

— Tak pani.. Mąż zaprosił mnie wczoraj wieczorem do siebie na jeden dzień, zamiast tego, żebym mieszkał w hotelu.. Nazwał się Bondarew!..

— Aach, ten mąż mój! — smutnie kiwnęła nieuczesaną głową pani Chramowa — czyż panu tak źle było w hotelu?..

— Nie.., nawet wcale dobrze.., Ale mąż pani tak nalegał..

— Ze też pan posłuchał tego dumia.. Czy on cokolwiek rozumie, zaprosił? Mamy wszystkich tylko trzy pokoje, obrócić się nie ma gdzie — niech pan spojrzy! Proszę się na mnie nie gniewać, ale kiedy ten skarb mój wróci, już ja go pokosztuję..

— Dobrego apetytu!.. — rzucił Bondarew wychodząc. — Rzeczywiście idiota jakiś..

trzeba mi było przyjmować jego zaprosiny.. Dorożkarz!.., wolny?.., Zawieź mnie do Kogocia.. Fiedosiej Iwanycz.., Wiesz gdzie?..

Panie, a jakże..

Wsiadł i zaczął rozmyślać:

Psiakrew, a to się nie wie, teraz ten pojedynek.. Żeby był nie dał słowa Pierekusalowowi, rzuciłbym to do diabła!.. Bo i po co właściwie?.. A teraz..

Mimoходом wstąpił do jakiegoś doktora. Długo wyjaśniał mu o co chodzi, a doktor popijając herbatę słuchał.

— No więc jak? Niech się pan nie obawia?.. Panu jako lekarzowi nie grozi żadna odpowiedzialność.

Doktor wstał, podał Bondarewowi rękę i rzekł:

— Rzuć to!..

Nie czekając ani chwili wyszedł z gabinetu.

— Ot miasto — myślał Bondarew jadąc do Kogocia, — tu pewnie i pistoletów nie będzie można dostać..

Kogoś przwił Bondarewa nadzwyczaj radośnie.

— A... a... witam... Literat!..: Gwiazda!.. Siedź pan!.. może herbatki?

— Dziękuję, — rzekł Bondarew. — Ja właściwie chciałem omówić z panem szczegóły

— Jakie szczegóły?..

— Pan się pyta?.., Szczegóły pojedynku.

— Jakiego pojedynku?

— A wczoraj przecież Pierekusalow wyzwał pana, a pan wyzwanie jego przyjął..

— Ej, z pana humorysta najwidoczniej..

— Jaki humorysta? Są pewne wypadki, w których wypada być poważnym. Mam nadzieję, że pan dziś nie odmawia.

— Więc to naprawdę?..

Kogoś zarygotał, przewrócił się na dworku i kaszląc zaczął wywijać miesistemi nogami..

— Zarzynał mnie.., ot literat!.., Zabill!..

Więc to Piotruś wyzwał mnie na pojedynek?.. Ha.. ha.., ha..

— Czegóż pan chce?.. — krzyknął Bondarew.

— Ot mój panie.. ja nic, a nic nie pamiętam.., Rób pan co chcesz.., ale ani joty sobie nie przypominam. Gdzie?.. Kiedy?.. Jak?..

Prawda, że piiliśmy, jak nosorożce.., Ale powiedz mi pan, czyśmy się z nim pobili?..

— Niel.., Wobec tego żegnam pana. Zły ruszył Bondarew do Pierekusalowa.

Ten jeszcze leżał w łóżku.

— Powiedz mi — spytał wściekły Bondarew, — pamiętasz, żeś wczoraj wieczorem wyzwał na pojedynek pana Kogocia?

— Ja wyzwałem? — zdziwił się Pierekusalow. — Z jakiego powodu, nie pamiętasz?..

(Dok. nast.)

Zygzaiki

Patrjoci skarżą

Motto
Pour le roi de Prusse.

Otrzymałiśmy następujące b o z w y dostawienia się w sądzie, jako oskarżeni o „oszczerstwo“ przez znanych „polskich“ patrjotów Dr. K. (von) Behrensa redaktora „Lodzer Freie Presse“ i J. S. Spiekermana posła na Sejm Ustawodawczy, którzy mają „wysoki“ za szczyt należenia do niemieckiej mniejszości narodowej. (8)

I

Do Wydziału Karnego Łódzkiego Sądu okręgowego w Łodzi Dyrektora S—mi Wydawniczej z ogr. odp. „Lodzer Freie Presse“, zamieszkałego w m. Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 86 Dr. hist. i archeologa Edwarda Bernesa, podanie. W załączonym przy niniejszym nr. 189 z dnia 13 lipca 1922 dziennika tutejszego „Rozwój“ w artykule „Łódzkie krety“ niezna mi autor, który się podpisał A. S., twierdzi, że jest „Polenfresser“, to jest wrogiem wszystkich Polaków „wogóle jako takich, oraz że jestem przywódcą „grupy niemieckiej“ w mieście Łodzi, która pełni wia na służbę pruską za tajemnicze srebrniki, które po kursie 12, 60 wymienia na miejscowe monety. Cały artykuł jest w ogólności przepelniony oszczerstwami przeciwko przedstawicielom tutejszej niemieckiej mniejszości narodowej, do której i ja mam wysoki zaszczyt należeć. Obezwani oni są „okupacyjnymi rau briterami“, „agentami okupacyjnymi“ itd.

Upraszam Wysoki Sąd Okręgowy o pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej odpowiedzialnego redaktora gazety „Rozwój“ pana Seweryna Bańkowskiego, (Łódź, Aleja Kościuszki 41) oraz autora artykułu A. S., o ile redakcja zechce odstąpić jego osobistość. (Załącznik 1 numer gazety „Rozwój“ Nr. 189) — Dr. K. Behrens. (8)

II

Do Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Łodzi. Józefa Spiekermana, posła na Sejm ustawodawczy o 1 ludności niemieckiej, w m. Łodzi, ul. Rajtera 11, dom własny. — Skarga. Proszę Wysoki Sąd o pociągnięcie do odpowiedzialności i o ukaranie za oszczerstwa i dyfamacje mniejszości niemieckiej, której prawym przedstawicielem w mieście jestem ja, odpowiedzialnego redaktora łódzkiej gazety „Rozwój“ Seweryna Bańkowskiego, zam. w Łodzi przy ul. Aleje Kościuszki 41 za to że umieścił on w Nr. 204 swej gazety z dnia 20 lipca r. b. artykuł pod tytułem: „Tchorzew którym między innymi zawiera się kolumna na mnie i resztę moich współobywateli narodowości niemieckiej, iż ta część społeczeństwa w naszej ojczyźnie, która się z nas składa jest „notorycznym wrogiem Polski i jej państwowości“. CORPUS DELICTI przy niniejszym załączam i upraszam o spieszne rozpatrzenie sprawy.

Z poważaniem J. Spiekerman poseł na Sejm Ustawodawczy. 6

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Piątek, 22 września Tomasz B.
Wschód słońca g. 5 m. 10
Zachód g. 5.

— Widowiska.

Muzeum Nauki i Sztuki.
Wystawa obrazów S. Andrzejewskiego.

Teatr miejski (Cegielniana 63)

„Krag interesów“

Teatr „Soala“ (Cegielniana 19)

„Odmłodzony Adolar“ (ostatni raz)

„Luna“ (Przejazd 1)

„Burza“

„Odeon“ Przejazd 2

„Sultan Sarai-Darai“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Tancerz Nieznany“

Corso (Zielona 2)

„Płonienie śmierci“

Nowości Piotrkowska róg Głównej

W państwie Złotego Smoka

— Kalendarzyk histo ryczny.

1733 Stanisław Leszczyński w towarzystwie przy masie, licznych senatorów i posła francuskiego, mara kiza de Monti udaje się do Gdańska. (8)

Wiadomości bieżące

— Uposażenie wojskowych powołanych na ćwiczenia.

Ministerstwo spraw wojskowych wydało następujące rozporządzenie:

rezerwy lub pospolitego ruszenia otrzymają, jako uposażenie:

a) oficerowie i chorążowie za każdy dzień służby, od dnia stawienia się do służby do dnia zwolnienia, dzienną płacę, wynoszącą jedną trzydziestą część płacy podstawowej posiadanego stopnia, ryczałtu miesięcznego na umundurowanie i ekwiwalentu żywnościowego dla własnej osoby;

b) szeregowi — dzienny żołd — zależnie od posiadanego stopnia, obliczony w stosunku jednej dziesiątej części żołdu dekadowego szeregowych, pełniących obowiązkową służbę wojskową, za każdy dzień służby od dnia przyjęcia w stan wyżywienia wojska.

2) Oficerowie, mianowani w rezerwie, otrzymują przy pierwszym powołaniu na ćwiczenia dodatek na umundurowanie i wyekwipowanie w wysokości unormowanej dla oficerów, mianowanych w służbie czynnej, nie otrzymują natomiast części miesięcznego ryczałtu na umundurowanie.

3) Wojskowi z rezerwy lub pospolitego ruszenia, powołani do czynnej służby wojskowej ma skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia do stopy wojennej, jakoteż ochotnicy, otrzymują jako uposażenie od dnia stawienia się do służby, względnie przyjęcia w stan wyżywienia wojska;

a) oficerowie i chorążowie uposażenie w wymiarze takim samym, jak oficerowie i chorążowie w służbie czynnej, z wyjątkiem dodatku za wysługę lat;

b) szeregowi — uposażenie w wymiarze takim samym, jak szeregowi pełniący obowiązkową służbę wojskową. (5)

— Międzynarodowa unja miast do Łodzi.

(b) Międzynarodowa unja miast (Union Internationale des Villes), której siedziba znajduje się w Brukseli zgłosiła pod adresem wydziału statystycznego przy miejscowym magistracie propozycję nawiązania ściślejszego kontraktu celem przystąpienia miasta Łodzi do unji w charakterze rzeczywistego członka. W swej odezwie unja podkreśla, że w współpracy tak ważnego miasta jak Łódź, unja znalazła poparcie moralne i intelektualne.

Zaznaczyć warto, że międzynarodowa unja miast Zrzesza w sobie wszystkie znaczniejsze miasta zarówno europejskie, jak i poza europejskie, i że publikacje unji, poświęcone sprawom rozwoju miast odznaczają się wysoką wartością zarówno pod względem naukowym i fachowym.

Propozycja unji będzie rozważana na najbliższym posiedzeniu delegacji wydziału statystycznego. 6

Redukcja a inwalidzi.

(b) Na ostatnim posiedzeniu magistratu omawiana była sprawa inwalidów w związku z przeprowadzaniem obecnie redukcji personelu w wydziałach magistrackich. Po dłuższych naradach postanowiono, aby zatrudnieni w magistracie inwalidzi redukcji niepodlegali, natychmiast otrzymując onj zajęcie po większej części przy robotach plantacyjnych miejskich. 6

— Zjazd felcerów.

(b) W dniach najbliższych odbędzie się w Łodzi zjazd felcerów województwa łódzkiego zorganizowany staraniem związku felcerów w Łodzi. Na zjeździe omawiany będzie stosunek felcerów do kasy chorych. 6

— Osobiste.

(b) Komendant policji miejskiej inspektor Roszkowski wyjechał na kilka dni do Lublina. Zastępuje go nadkomisarz Izidorczyk. 6

— Z poczty.

(b) Od dnia wczorajszego począwszy opłaty pocztowe za paczki i listy wartościowe, nadawane w obrocie wewnętrznym i zagranicę należy uiszczać według obowiązującej taryfy pocztowej, zamiast znaczkami pocztowymi, włącznie z odroczkami.

Włoski zarząd pocztowy ogłosił przez międzynarodowe biuro pocztowe, że nie bierze odpowiedzialności za zaginione na jego terytorjum listowe przesyłki polecone, nadane we Włoszech i nadeszłe dla Włoch, które zawierają pieniądze, biżuterje i papiery wartościowe. (5)

— Z rady miejskiej.

b) Następne posiedzenie rady miejskiej, prawomocne bez względu na ilość obecnych, odbędzie się w sobotę 25 b. n. Na posiedzeniu tem ukończone zostanie drugie czytanie budżetu na rok administracyjny 1923. (8)

— Kurjerek wyborczy.

Jak się dowiadujemy Komenda Policji Państwowej m. Łodzi wydała rozporządzenie do właścicieli nieruchomości, którzy dotychczas nie odebrali z odnośnych biur komisji obwodowych kartek wykazujących przynależność danej posesji do odnośnego obwodu wyborczego, by natychmiast odebrali wyżej wymienione kartki i wywiesili w bramach domów na widocznym miejscu. (7)

— O opłatę wpisów za dzieci urzędników.

Rada ministrów w dn. 11 września powzięła uchwałę o przyjęcie na skarb państwa opłat wpisów szkolnych za dzieci niezamężnych funkcjonariuszów państwowych i zawodowych oficerów, uczęszczających do prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych. Uchwała ta ogłoszona została urzędownie. Tymczasem zarządy szkół prywatnych nie uznają jej za obowiązującą i w dalszym ciągu żądają od rodziców uiszczenia opłaty z góry a conto pierwszego kwartału w wysokości 50,000 — 70,000 marek.

Urzednicy nie są w stanie złożyć takiej kwoty, ponieważ otrzymana na wrzesień pensja jest już na wyczerpaniu.

Związek pracowników poczty i telegrafu wystąpił wobec tego do rządu z petycją, żeby odnośnie ministerja oświecenia publicznego powiadomiły prywatne zakłady naukowe o uchwale Rady ministrów z dn. 4 września, oraz opracowały sposób uiszczenia opłaty szkolnej zakładowi naukowemu. (2)

— Podatek od lokali.

(b) Prace nad wymiarem podatku od lokali uchwalonego przez radę miejską są w biegu. Ponieważ ostatni termin placenia tego podatku przypadnie na połowę grudnia, w tym okresie czasu miasto zasilone zostanie większym zasobem pieniędzy z wpływów wyżej wymienionego podatku.

— Drzewo i węgiel dla ludności.

(b) Wydział handlowy przy magistracie sprzedaje ludności węgiel pozostały po zaopatrzeniu instytucji społecznych i użyteczności publicznej, po 4 tys. za korzec. Drzewo zaś sprzedawane jest po 1950 mk. za centnal (100 kg.) za szczyapy suche.

— Choroby zakaźne.

Wykaz chorób zakaźnych w Łodzi za czas od dnia 10. IX. do 16. IX. r. b.

Rodzaj choroby.	Zach.	Zł.	Chrz.	Zyd.
Tyfus plamisty	2	1	1	1
„ brzusznym	34	6	28	6
Czerwonka	12	6	10	2
Płonica	4	1	3	1
Błonica	1	—	1	—
Odra	1	—	1	—
Krzusiec	1	—	1	—
Jaglica	11	—	10	1
Zimnica	2	1	2	—
Gruźlica	—	18	15	3

— Za fałszywym paszportem.

(b) Franciszek Walczak mieszkał za fałszywym paszportem znalezionym na ulicy. Pieczętkę na paszporcie zrobił Walczak za pomocą 5 kopiejek rosyjskiej. Pomysłowy Walczak został skazany na 8 miesięcy więzienia.

— Sensacja reklamowa.

(1) Nowo otwarte Akademickie Biuro Ogłoszeń i Reklam Przejazd 4 wpadło na pomysł umieszczania reklam na dorożkach. W tym celu została już zawarta specjalna umowa ze związkiem dorożkarzy i w najbliższych dniach ujrzymy na dorożkach obok taksy reklamy różnych firm. Oryginalny ten pomysł niezawodnie wzbudzi zainteresowanie wśród kupców i przemysłowców, którzy z jednej strony reklamując się, w znacznym stopniu pomogą akademickiej młodzieży w swych poczynaniach. (2)

Wynadki i kradzieże.

— Karygodne zachowanie się delegata Związku Klasowego!

(1) W ubiegły poniedziałek t. j. 18 września r. b. w fabryce Rogozińskiego przy ul. Pomorskiej 84 miał miejsce wypadek godny poamiętania i oddania pod pręgierz opinii publicznej Delegat fabryki J. Bagrowski poprosił do portierni robotnika J. Murdzyńskiego. Kiedy Murdzyński przyszedł do wyznaczonego miejsca, wtedy Bagrowski nagle zaczął go bić mówiąc: „Ja jestem twoim bogiem i karę wymierzać ci będę sam”. Skutkiem pobicia Murdzyński postradał słuch, a sprawa cała oparła się o krutki sądowe. (2)

— Aresztowania.

(b) Władze policyjne aresztowały Wiktorję Hauszylid, zam. przy ul. Kaliskiej Nr. 3 podejrzaną o paserstwo. (5)

Aresztowano Józefa Kaczmarka (Gdańska 57) który miał do odbycia 5-cio dniowy areszt. (5)

Aresztowano Marjana Miaszkiewicza, który miał odbyć areszt 11-o dniowy. (5)

— Wojowniczy gospodarz.

(b) Zgłosił się do komisariatu policji kierownik lombardu przy ul. Zachodniej 31 i zameldował iż gospodarz tego domu wyłamał dwoje drzwi, prowadzące do lombardu i powyrzucił znajdujące się tam przedmioty do innego pokoju. (5)

— Nagły zgon.

(b) W mieszkaniu przy ul. Dzielnej 58, zmarł nagle Kalman Bitrenczajg, lat 16, przyczyna śmierci narazie nie ustalona. (5)

— Zamach samobójczy.

(b) Z balkonu 5-go piętra domu Nr. 56 przy ul. Piotrkowskiej, wyskoczył na bruk w celu samobójczym niejaki Drobis (Konstantynowska 57) i uległ złamaniu prawej nogi i lewej ręki. (5)

— Usiłowanie samobójstwa.

(b) Przy ul. Piotrkowskiej Nr. 56 z balkonu 3 piętra prawej oficyny rzucił się w celu samobójczym S. Drobis zam. przy ul. Konstantynowskiej 57. Niefortunnie uległ złamaniu prawej ręki i lewej nogi. Po opatrzeniu desperata na miejscu wypadku przewieziono go pogotowie do szpitala Poznańskich przy ul. Targowej. (8)

— Trupy noworodków.

(1) Przy ul. Zakątnej Nr. 5 znaleziono na chodniku podrzucone zwłoki noworodka płci męskiej. O powyższym zawiadomiono Urząd Śledczy, zaś zwłoki przestano do prokuratorjum.

W dniu wczorajszym przy ul. Ludwiki 9 znaleziono niezwykłego noworodka płci męskiej, przy którym wystawiono posterunek do przybycia władz sądowych. (8)

— Wojskowstręt.

(b) Za uchylanie się od służby wojskowej aresztowany został Jan Czerwiński zamieszkały w Aleji Kościuszki 56, którego przestano do P.K.U. (8)

— Obiecujący synek.

(b) Zamieszkały przy ul. Brzezińskiej 39, Władysław Helentak zameldował policji, iż syn jego Tadeusz skradł różne rzeczy i uciekł. (5)

— Kradzieże.

(b) Z mieszkania Franciszka Fredo, przy ul. Wólczańskiej 157, skradziono różnej garderoby wartości 2 milionów mk. (5)

Przy ul. Aleksandrowskiej 15, nieznanymi sprawcy za pomocą włamania drzwi dostali się do mieszkania Jakóba Rękoskińskiego i okradli go na sumę 500,000 mk. (5)

Teatr i sztuka

— Teatr miejski.

W piątek dn. 22 IX o godz. 8.15 w. i w. niedziele dn. 24 IX o godz. 3 p.o. Teatr Miejski daie dla zreszeń rob. i intelig. „Krag interesow” wytworną maskaradę J. Bonawente. W sobotę o g. 3 i pół p.o. dla młodzieży szkolnej powtórzone będzie Sułkowskiej z p. Jerzmarowską w roli „Agnieszki ks. Gonzagi”.

W przygotowaniu „Nina” — dramat L. Kampa.

Scyzerje tego ciekawego dramatu powierzone p. Januszowi Serneckiemu. 6

— Operetka w Scall

(—) Dziś w piątek 22 bm. po raz ostatni „Odmłodzony Adolar” który stał się niejako clou sezonu. Powodzenie tej operetki skalania dyrekcję do wznowienia jej w dniu 7—ego października z udziałem Józefa Bodo art. sceny warszawskiej w roli tytułowej.

W sobotę 23 wkrocy na scenę operetka Kalmama „Dziwozoz z Holanji” grana z niebywałym powodzeniem na wszystkich scenach europejskich. Dyrekcja i reżyserja nie szczędzi starań, aby całość wypadła jaknajwspanialej. Chóry i orkiestra znajdują szereg pole popisu. Kostjamy nowe z własnej pracowni.

W poniedziałek 25 przedstawienie w Pabjanicach. Granym będzie „Odmłodzony Adolar”. (8)

Komunikaty

Pewne grono kupców branży winno-kolonjalnej, po wzajemnym porozumieniu się uchwalilo, poprzeć czynnikmi miarodajne w przeprowadzeniu uchwał sejmowych, w sprawie ograniczenia sprzedaży napojow alkoholowych w dnie swiateczne i przedswiateczne. W powyższym wzgledzie w najbliższych dniach zostanie zwołane walne zebranie wszystkich handlujacych tej branży, celem wynalezienia srodkow na ukrócenie nadużyć uprawianych przez niektóre jednostki. 3943—1 (5)

— Ze Związku Lud.—Narodowego.

W srode dnia 20 września o godz. 8 wiecz. w sali Związku Ludowo—Narodowego przy ul. Piotrkowskiej 174 odbylo się bardzo liczne zebranie czlonkow i sympatykow Zw. Lud. Nar. Zebraniu przewodniczył p. K. Chadyński, referaty wyglosil Dr. Rab i L. Grzegorzak, w dyskusji zabierali głos pp. Bartosik, Ogórkiewicz, Fajkowski, Czarnik, Kolasiński i inni, poczem uchwalono jednomyślnie następujące rezolucje:

1) Zebrani na wiecu czlonkowie i sympatycy Zw. Lud.—Nar. w dniu 20 IX rb. ządaja od poslow narodowych, aby wplyneli na rzad w tym kierunku, by przyszedl z pomocą aprowizacyjną i zażegnal niebezpieczny kryzys gospodarczo—finansowy na Górnym Slasku.

2) Ządaja od poslow narodowych, aby rzad Polski nie popelnil samobójstwa narodowego przez danie autonomji terytorjalnej Galicji Wschodniej. (8)

Z sądów

— Zabójstwo w uniesieniu.

Sąd okręgowy pod przed sędziego Jastrzębskiego rozważał sprawę przeciwko Stanisławowi Kotynie, oskarżonemu o zadanie Antoniemu Zientarze ze wsi Rowicy rany, która spowodowała śmierć tego ostatniego. Oskarżony nie przyznaje się do inkryminowanego mu czynu. Zbadani świadkowie potwierdzają jednak okoliczności sprawy. Jako rzeczoznawca składa zeznania major dr. Mieszkowski, który stwierdza, iż nioboszczyk uderzony został ostrym narzędziem z wielką siłą. Cięcie przecięło tętnicę i krwotok spowodował śmierć. Przedstawiciel i oskarżenia publicznego podprokurator Moskwa stwierdza, iż oskarżony działał z premedytacją i wnosi o jak najsurowszy wymiar kary.

Obronca oskarżonego adwokat Noszkowski stwierdzał iż podsądny nie miał zamiaru popelnic zabójstwa, lecz będąc słabszym od swego przeciwnika uderzył go, zmuszony koniecznością.

Sąd po naradzie skazał Kotynę na 2 lata więzienia zamieniającego dom poprawy z pozbawieniem praw, zaliczając mu na poczet kary 4 miesiące aresztu prewencyjnego. (8)

Z bibliografii.

„Książki Ciekawe”.

Ostatnio wydany tom „Książek Ciekawych” zawiera powieść Juliana Krzewińskiego p. t. „121—2—3” Utwór ten osnuty jest na tle życia Warszawy w czasie najazdu bolszewickiego.

Humor beztrioski i cięta satyra w połączeniu ze szczerym patriotyzmem cechują tę powieść o „Synu paskarza”, przekształconego w dzielnego żołnierza. J. Krzewiński jeden z najpopularniejszych artystów warszawskich idzie w literaturze śladami Perzyskiego i dorównywa mu nieraz lekkością stylu i doskonałą obserwacją karykatur wielkomięjskich.

Z głębokim wzruszeniem czyta się „Drogi ciemniowe” Stanisława Sierosławskiego, zbiór opowiadań o tułactwie polskim w carskiej i bolszewickiej Rosji, napisanych wytwornym piórem doświadczonego literata i publicysty.

Prócz tego wydały „Książki Ciekawe” tryskającą humorem sensacyjną powieść Marka Twaina p. t. „Historja podwójnie defektywna czyli Stillman contra Scherlok Holmes” oraz przekład dwóch świetnych nowel znakomitego pisarza R. L. Stevensona w wybornym przekładzie R. Zrębowicza który poprzedził swój przekład wstępem a interesującym studjum o życiu i dziełach wielkiego Anglika. (2)

Z dziedziny mody.

Koszule niemodne.

Amerykanki w pogoni za świeżymi sensacjami mody wymyśliły obecnie nowe dessous, które ma w zupełności wyrugować koszule i inne części intymnej damskiej garderoby. Wszystko to zastępować będzie tzw. „malia”. Jest to trykot, z jedwabnej gumy, sięgający od piersi do kolan, przylegający ściśle do ciała. Trykot ten jest lekki, wygodny i ślicznie uwydatnia kształty kobiece. Mogą nosić zarówno szczupłe jak i otyłe. Otóż amerykańki nie używają obecnie żadnego innego dessous, prócz owej „malji”. Jeżeli suknia jest przezroczysta, markizetowa, lub gazowa, to posiada specjalną, własną kombinację. Malia, jak slychac, zawędrowala już z kraju dolarów do Europy i niektóre znane artystki dramatyczne, lansuja tę nowosc. Prawdopodobnie i my wkrótce zapoznamy się z tym najmodniejszym uniwersalnym dessous.

Ze świata.

ZARĘCZYNY WILHELMA.

(§) Pisma niemieckie donoszą, że były cesarz Niemiec zaręczył się z księżną Hermiłą z Carolath-Beuthen z domu księżniczka Reuss starszej linii.

Dobrze poinformowany w tych sprawach berliński „Lokal Anzeiger” oświadcza, że wiadomości powyższej nie może zaprzeczyć.

Księżna Hermiła, urodzona w 1887 r. straciła małżonka w 1920 r. i jest matką pięciorga dzieci.

WYNAŁAZCA PASZTETU STRASSBURSKIEGO.

§ Strassburg ma zamiar uczcić po śmierci pamięć wynalazcy pasztetu z wątróbek, wznosząc mu pomnik z brązu. Wynalazcą tym był skromny człowiek, nazwiskiem Ciose. W r. 1765 przyszła mu do głowy genialna myśl specjalnego tuczenia gęsi i sporządzania z ich wątróbek delikatestu, tak cenionego przez smakoszy. Obecnie w Strassburgu zawiązał się komitet obywatelski, który zbiera składki, przyczem projekt spotkał się z takim uznaniem, że wykonanie dzieła nie napotka na żadne trudności. Szczęśliwi ludzie, którzy mają na to czas, humor i pieniądze!

NAJPLODNIEJSZY DRAMATURG.

(§) Hiszpański świat literacki obchodził 460-tą rocznicę urodzin wielkiego dramaturga hiszpańskiego, Feliksa Lope de Vega (1562—1635).

Zasługą główną Vegi było to, że nadał dramatom hiszpańskiemu cechy oryginalne bezwzajemnie jednak także był najmłodszym dramaturgiem świata, napisał bowiem 1.800 sztuk teatralnych, które wszystkie grane były za jego życia.

Te z utworów jego, które ogłoszono drukiem, a które stanowią zaledwie jedną trzecią jego twórczości dramatycznej, obejmuje 26 tomów in quarto.

Poza tem jednak pozostawił Lope de Vega jeszcze tysiące poematów, bo miał nadzwyczajną łatwość wierszowania i już jako dziecko niecierpliwie dyktował wiersze.

KAPELAN MOHENZOLLERÓW.

(S) W Berlinie zmarł, przeżywszy 79 lat, głośny niemiecki mówca kościelny, a od 1898 r. kapelan niemieckiego domu cesarskiego, pastor dr. Ernst von Dryander.

Jako zaufany przyjaciel Wilhelma II, od wiedział często byłego monarchę w Holandji i odprowadził zwłoki małżonki jego do Berlina.

Na krótko przed śmiercią skończył rewiżję nowego wydania swoich pamiętników.

ZACMIENIE SŁONCA.

§ Całkowite zaćmienie słońca zapowiedziane jest na dn. 11 b. m. Strefa zaćmienia całkowitego zaczyna się na wschodzie afrykańskim, w środkowej części kraju Somalisków, przechodzi przez ocean Indyjski, na południe wysp Zondskich, przez Australję i kończy się w północnej Nowej Zelandji. Zaćmienie północznie widziane będzie na wschodzie Afryki i w Arabji, na Madagaskarze, w Indiach i na południu Azji, w części Australji i Nowej Zelandji.

Kilka wypraw naukowych, w których uczestniczą wybitni astronomowie, wyruszyło już na wyspy Maldives, Bożego Narodzenia i na wybrzeże północno-wschodnie Australji, celem obserwowania zjawiska. (4)

ROCZNICA.

(S) W dn. 7 września upłynęło 400 lat zakończenia pierwszej podróży naokoło świata, przedsięwziętej przez portugalskiego podróżnika Magellana. Chcąc się dostać na wyspy Molujskie, skąd przywożono cenne korzenie, goździki, gałkę muszkatołową, imbir i t. d., popłynął na zachód, odkrył cieśninę, nazwaną później cieśniną jego nazwiska, która nie tylko skracała drogę, ale pozwalała unikać burzliwy przyładek Horn, i pierwszy przepłynął ocean, nazwany Spokojnym. Wyprawa jego posłużyła jako dowód niezbitny, że ziemia jest okrągłą, gdyż statek „Victoria” powrócił ze wschodu do portu sewilskiego, skąd wypłynął na zachód przed niespełna rokiem. Magellan nie dożył tryumfalnego powrotu statku do jego przybranej ojczyzny, gdyż zginął w polowie drogi, w walce z władcą wojsk Filipińskich. (5)

REWOLUCJA OBYCZAJOWA W ALBANJI.

(S) Rząd albański wydał dekret, ograniczający ilość gości na weselach do dwunastu osób, a czas trwania uroczystości weselnych — do 24 godzin. Zważywszy, że w Albanji wesela bywały prawdziwymi świętami szczerpawymi i jedyną sposobnością zgromadzenia się większej ilości osób, dekret ten natrafił niewątpliwie na silną opozycję. (5)

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Stan kolei na G. Śląsku.

Ministerstwo Kolei Żelaznych wyjaśnia, że nader trudne położenie, w jakim się znalazła dyrekcja katowicka spowodowane jest przyczynami takimi, jak:

1) Przecięcie gęstej sieci kolejowej nową granicą, której kierunek, zastosowany do wskazań politycznych, nie uwzględnia wymogów kolejowych,

2) Wadliwy stan urządzeń kolejowych, otrzymanych po Niemczech, jak i brak i niedostateczne rozwinięcie stacji przetokowych i granicznych, zużyte parowozy, brak warsztatów do naprawy taboru, brak części zapasowych i t. p.

Dalej niedostateczne wykształcenie personelu miejscowego, który pomimo wielkiego zapędu do pracy na razie nie może jeszcze w zupełności opanować sytuacji ruchowej gruntu nie zmienionej po przyłączeniu G. Śląska do Polski, a to tembardziej, że z powodu gremjalnego porzucenia służby przez Niemców, którzy mieli na zasadzie konwencji czasowo pozostać, kolejarze górnośląscy niższej kategorii służby musieli w wielu wypadkach zająć stanowisko wyższe.

3) Przejściowe przyczyny zewnętrzne, jak czasowe wstrzymanie obrotu z G. Śląska do Austrii przez koleje czechosłowackie, ogólne przesilenie skutkiem zmiany warunków politycznych, utrudnienia celne itp.

Ministerstwo kolei niezwłocznie po objęciu kolei górnośląskich przystąpiło do stopniowego usuwania powyższych braków, będąc zupełnie świadome tego, że praca ta wymaga dłuższego czasu i że do chwili jej ukończenia nie będzie można osiągnąć całkowitego polepszenia się stosunków ruchowych w dyrekcji katowickiej.

Dlatego też ministerstwo kolei stosuje równocześnie wszelkie możliwe środki w formie pomocy sąsiednich dyrekcji kolei polskich

przy rozwikłaniu zatarasowań w stacjach węzłowych przez delegowanie instruktorów fachowych, oraz przez zasilanie dyrekcji katowickiej taborem, ściągającym z innych dyrekcji nawet z uszczerbkiem tychże dyrekcji.

Reformy skarbowe.

Jak się dowiadujemy ministerstwo skarbu zakupiło zagranicą pewną ilość pras, potrzebnych do bicia, mających się ukazać zgodnie z zapowiedzią p. ministra Jastrzębskiego, pieniędzy metalowych. Pieniądze te będą wartości od 5—100 mk. Dotychczas jeszcze nie ustalono aliażu, z którego mają być bite metalowe znaki pieniężne.

Dyrektor departamentu walutowego w ministerstwie skarbu p. Edward Statkiewicz opracował projekt wprowadzenia teoretycznej jednostki złotego, mającej przyczynić się do naprawy waluty. W związku z tem w ministerstwie prowadzone są żywe dyskusje.

z dnia 22 b. m.

1/2 lisy ziem.	112	Dol. St. Złd.	7580
4 1/2% mk.	57,25	Marki niem.	5,40
4% obl. m. Warsz.		Franki franc.	544
5% obl. m. Warsz.		Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgja	621,50	Londyn	34250
Berlin	5,45	Nowy Jork	7600
Gdańsk	5,45	Paryż	595
Praga	256	Wiedeń	10,50

Akcje.

Bank hand.	5,675	Ostrowiec	11,700
" Dyskont		Rudzi	5,800
" Kredyt.	5,675	Starachowice	6,625
" Zjed. z pol.	2,000	Zyrardów	157,000
Cukier	107,000	Borkowski	1650
Drzewo	1600	Zegluga	1,850
Lilpop	5500	Jablkowscy	1600
		Nafta	1850

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi

— ul. Trauguta № 4. (Krótka) —

i Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości przedmieść

— ulica Rzgowska 101, —

zapraszają wszystkich właścicieli nieruchomości, także i nie członków na

Ogólne Zebranie

odbyć się mające w niedzielę dnia 24 września r. b. o godz. 3-ej po południu w Sali Towarzystwa Kredytowego przy ul. Pomorskiej № 19. Porządek dzienny: 1) Obecna sytuacja Właścicieli Nieruchomości, 2) Sprawozdanie ze zjazdu Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości z całej Polski, który odbył się w Warszawie dnia 17 b. m. 3) Sprawa wyborów do Sejmu i do Senatu. (z p 6932)

Zarządy Stowarzyszeń.

3 pokoje i kuchnia

z wszelkimi wygodami do wynajęcia (ewent. zamiana). Wiadomość: u p. Białczaka Al. Kościuszki 41, 9—11 rano.

Baczność!!!

Dnia 23-go t. j. w sobotę o godz. 7-ej w. do rana w lokalu T. Z. S. Targowa 65 róg Przejazd odbędzie się

Wielka Zabawa Taneczna.

organizowaną przez Koło Polskiej Młodzieży „WARTA” na którą zaprasza członków i wprowadzonych gości.

3956K1)

Komitet zabaw

Dom z ogrodem

w śródmieściu kupię. Oferty składać w Administracji „Rozwoju” dla „W. S.”

Sprzedam

w Łodzi plac z domem mmiu rowanym parterowym, odpowiadnie na małe przedsięwzięcie. Wiadomość Kątna 17 Borucki. (3958K3)

Pracę

30% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję. Konstankynowska 7 Milich prawa oficyna I-sze piętro 3599w

Dr. Artur Banasz

urolog.

Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, chłon. rzeżączka. Przyjmuje od g. 3 i pół do 7. Moniuszki № 11. (X)

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych. Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjeżdż od 9—2 i 6—8. Pniatek od 5—6. 361

Urządzenie

fabryki czekolady, lub cukierków, oraz prasy do cukierków kupię.

Oferty składać w Administracji „Rozwoju” dla W. S.

5930d3

Największy magazyn w Łodzi

Chrześcijański Jarmark Łódzki

44 Piotrkowska 44

U nas najtaniej, bo na I piętrze, Polecamy obficie zaopatrzone w modną i sezonowe towary wszystkie nasze działki.

Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary bielizniane. Ręczniki. Barchany. Flanely. Chustki. Kapy. Kołdry. Trykotaż. Galanterje. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka wykonywa zamówienia.

UWAGA: PP. Urzędnikom i Urzędniczkom jak również szerszym sferom naszego społeczeństwa udzielamy dogodnego kredytu. (3890K6)

POLSKIE TOWARZYSTWO dla HANDLU i PRZEMYSŁU w GRODNO

ul. Brygidzka 7.

Adres telegraficzny: „GRODNO POLTE“.

Dostarczamy siano i słomę prasowaną, drzewo opałowe i budulcowe.

(3951K2)

PRZETARG

Kierownictwo Rejonu Inżynieryjno-Saperskiego Łódź ogłasza, że drogą przetargu ustnego będą oddane roboty budowlane w Rejonie Kierownictwa Łódzkiego. Koszt każdej roboty nie będzie przekraczał 1.000.000 mk.

Przetarg odbędzie się w Kier. Rej. Inż.-Sap. (Nowo-Targowa 18) dnia 26 b. m. o godz. 10-ej rano.

Od oferenta wymagane jest wadium w wysokości 100.000 mk.

Warunki i bliższe informacje można zasiągnąć w Kierownictwie co dzień od godz. 9 do 10 rano.

PRZETARG

Kierownictwo Rejonu Inżynieryjno-Saperskiego Łódź ogłasza, że drogą przetargu będą oddane roboty budowlane, stolarskie, szklarskie, zduńskie i dekarские przedsięb. w Rejonie Kierownictwa Łódzkiego.

Przetarg odbędzie się w Kier. Rej. Inż.-Sap. ul. Nowo-Targowa 18 dnia 26 b. m. o godz. 11-ej rano.

Warunki i bliższe informacje można zasiągnąć w Kierownictwie co dzień o godz. 9 do 10 rano. (3954K1)

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

Mebel sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kocyki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przędzalniana 108 6262-0

Kupuje meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia, placę najwyższej ceny. Łażnik, Benedykta 28 m. 13 parter. 8077-9

Łóżka, umywalnie, szafki nocne, komoda, otomana, tremo, biurko, krzesła, samowar, słupki, wieszak wyjeżdżając przez dziś i jutro maszę sprzedać Piotrkowska 223-2. 846-2

Kupuje, meble, dywany, garderobę, maszyny do szycia. Placę najlepiej Walnreich Benedykta 19. 8550-14

Motor gazowy na 3-ch koni sprzedam Przędzalniana 90 u właściciela. 8501-1

Mebel sypialnie sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 8499-1

Motorcykl firmy „Wandera”, jedno cylindrowy sprzedam tanio Rzgowska 68 Roman. 8487-1

Sprzedam Otomanę 6-go Sierpnia 46Prania. 8510-1

Sklep spożywczy jest do sprzedania z powodu wyjazdu ul. Łączna 7 przy ul. Rzgowskiej. 8412-1

Kredensa, garderoby, łóżka, szafy, otomany, krzesła, gabinet, stoły, lustro, sprzedam Sienkiewicza 59 m. 21 Koliński. 8519-2

DOM murowany w Ozorkowie Maszkowska 175 sprzedam 13 pokoi, 2 sklepy, ogródek mieszkanie wolne 5 milj. 8538-8

ROWER w dobrym stanie okazynie do sprzedania ul. Główna 18 m. 25. 8528-2

Kupię prasę balansową czyli sztańce i dużą bormaszynę. Zawiadomcie Dzielna 22 w siarsarni. 8522-2

Sklep rzeźniczy lub lokal nadający się na sklep korzenny sprzedam tanio Nowo Pabjanicka 7. 8525-6

Fortepian półkrótki w dobrym stanie sprzedam Lipowa 32. 8526-1

Sprzedam dom z piekarnią ul. Czeszochowska 12. Wiadomość u gospodarza. 8527-1

Do sprzedania kocioł gazowy (generator) nadający się do motoru od 25-40 koni. Sieradz Tyliński młyn. 8557-2

Kupię maszynę do szycia nawet zepsutą Radwańska 49 m. 37. 8550-1

Sprzedam gramofon z płytami oraz zegar budzik Radwańska 49 m. 37. 8551-1

Sprzedam maszynę do szycia Singera i Wilsona szyje w odwrotną stronę. Wiadomość 1 Maja 34 Szpieleg. 8555-2

Dom, ogród i oficyna nie wykończona do sprzedania Zielniński ul. 28 pułku Strzelców Kaniowskich 25 (dawniej Luizy). 8548-2

Do sprzedania motor elektryczny 2 konny i para chomok krakowskie nyklowane maszyna do pończoch. Wiadomość Aleksandrowska 18 Piwiarnia. 8549-5

Sprzedam palto damskie z mufką karakułową za 1,500,000 mk. Andrzeja 52 m. 14 od 10 do 6 obejrzeć można co dzień. 8544-3

Dom parterowy z ogrodem owocowym i łąką w Zduńskiej-Woli. Wiadomość przy ul. Kościelnej 39 do sprzedania. 8546-3

Szafę, łóżka, stół, krzesła, bielizniarkę, otomanę, etażerkę sprzedam Przejazd 24-3. 8563-3

Sklep rzeźniczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Wiznera 19. 8565-3

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania plac zadrzewiony Plac p. Wojciechowskiego Steki ul. Majowa. Switoński. 8568-1

Różne:

Kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pan miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 8405-9

Dwie służące zdolne poszukują służby na wyjazd na wieś tylko do dworu. Kamienna 7. Adamina Swirska. 8471-2

Krawaty odświeżam, pizerabiam i wykonywam z własnych i powierzonych materiałów. Pracownia krawatów, Andrzeja 12. 8467-1

Nauczycielki, ireblanki z muzyką, obcymi językami na stałe, na godziny bony, pielęgniarki, gospodynie, biuralistki, handlowczyńce poleca Biuro Lądwińskiej Piotrkowska 169. 8398-5

Biuro Pośredniczo-Handlowe B. A. Taszyckiego Piotrkowska 90 tel. 840 sprzedaje kupno. Majątki ziemskie, gospodarki, domy, place, młyny, fabryki, interesu handlowe. 8164-7

Kuszerka M. Nowakowska po A wróciła Dzielna 55. 8513-10

Maszynistka bankowa zna języki chce zmienić posadę. Oferty do Rozwoju sub „150” 8511-1

Zdolna panienska samodzielna z krawcowa poszukuje szycia w prywatnych domach chętnie na wyjazd ul. Piotrkowska 27 Chłodnyiak. 8495-1

Potrzebna służąca do wszystkiego z dobrym świadectwem Główna 5 m. 14. 8502-1

Dom murowany w Ozorkowie ul. Maszkowska 175, 15 pokoi ogródek owocowy mieszkanie wolne. 8307-1

Były Biuralista firmy handlowej poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty do redakcji pod lit. „D Z.” 8520-3

Potrzebne podręczne panienki do szycia kostjumów damskich Orla 15 m. 4. 8532-1

Potrzebna zdolna ekspedjentka do sprzedaży ciastek w restauracji „Louvre” Piotrkowska 86. 8542-1

Potrzebne podręczne i uczenice oraz przyjmuje panienki do nauki szycia kroju także potrzebna dziewczyna do służby Kilińskiego 128 m. 5. 8541-1

Przybłąkał się pies rasy wliczej odebrać za zwrotem kosztów Główna 54 II piętro. 8539-2

Panienska poszukuje pomieszczenia przy rodzinie za korepetycje. Oferty Rozwój „4 klasa” 8566-3

Student udziela korepetycji w zakresie 8 klas Gdańska 46 m. 11 podwórza. 8564-6

Stacja dla panienek z dobrego domu kształcących się w Warszawie u wdowy po doktorze Hoża 49 m. 4. 8570-2

Zaginęła wilczyca szara miesza niec biała lata na piersi wabi się Diana Odprowadzić za sowitem wynagrodzeniem Dzielna 37 I piętro. 8562-1

2,000,000 mk. poszukuje na hy potekę proc. do umowy miesięcznie. Oferty do Adm. Rozwoju okazielelowi rubla 17724 8567-2

1 Pokój downajęcia. Wiadomość Miedziana 9 Rogalski. 8554-1

Potrzebna panienska do szycia wiadomość u tapicera ul. Andrzeja 45. 8556-2

Korepetytor katolik poszukuje lekcyj Dzielna 56 m. 5, 1 p. 8558-2

Buchalter biuralista poszukuje popołudniowego zajęcia. Oferty do Rozwoju pod „B. W.” 8559-2

Uczennica kl. 7 szkoły Handlowej udziela korepetycji Gdańska 72 m. 17. 8545-1

Zakład mechaniczno-slusarski z lokalem odstąpie. Wiadomość Al. Kościuszki 32 m. 9. 8547-3

Poszukuje się korepetytora (ki) dla ucznia 5-ej kl. Oferty pod „Nauka”. 8552-2

Zamienie pokój z kuchnią w Warszawie na podobne w Łodzi Dzielna 12 m. 13 Smoliński. 8553-2

Zagubione dokumenty

Adamczyk Bronisława zagubiła paszport polski wyd. z gm. Szadek pow. Sieradzki. 8514-1

Zgubiono kartę demobilizacyjną na wyd. w Łodzi z P. K. U. na imię Alfonsa Knota. 8516-1

Szpikowska Eleonora zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi. 8560-2

Gogolewska Franciszka zagubiła paszport niemiecki wyd. w gm. Wierzchy pow. Sieradzki. 8561-2

Tomasz Michał zagubił tymczasowy dokument demobilizacyjny wyd. w Lublinie oraz różne dokumenty wojskowe i paszport rosyjski. 8509-1

Parczak Józef zagubił dokument zwolnienia z wojska wyd. w Brzezinach. 8537-1

Zalaski Tadeusz zagubił tymczasowy dowód osobisty wyd. w Łodzi i kartę powołania z P. K. U. Łódź 8494-1

Byczkowska Julia zagubiła paszport rosyjski wyd. w gm. Izbica. 8490-1

Frank Agnieszce skradziono dowód osobisty wyd. przez Urząd Polskich Kolei Państwowych w Łodzi. 8543-1

Zaginął Nr od roweru 1147 wydany w Łodzi na 1928 rok Proszę o zwrot za nagrodą Rozwadowska 26 m. 30. 852-1

Tereszkiewicz Jan zagubił kartę rejestracyjną wyd. w Łodzi (Zielona 8). 8524-2

Pokrant Karol zagubił tymczasowe zaświadczenie zwolnienia z wojska wyd. w Gostyniu z 31 p. ułanów Wielkopolskich. 8529-2

Szymańska Weronika zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi. 8535-2

Koczyńska Anna zagubiła nad kartę rosyjskiego paszportu wyd. w fabryce Poznańskiego. 8540-2

Sklep

kolonialny do sprzedania z towaram, z dnzym Jednym pokojem i z meblami oraz cieleżką kątną 45 w sklepie. (3957K1)

Z POWODU

choroby sprzedaje dom zawierający salę z 14 warsztatami ręcznymi. Wiadomość ul. Długa № 4 u gospodarza od godz. 4-7 po poł. (3956d5)

Pokój

duży i kuchnia do odstąpienia od zaraz na przeciw Julianowa. Ul. Kniaziewiczza 20 5 minut od tramwaju zgierskiego. (3940d4)

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 300 mk., za tekstem 200 mk., zwyczajnie 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 150 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nonparelowy lub jego nie graniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamów, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują do godz. 5-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychozenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podrywka obowiązuje już przyjęte od dnia zniżony cen bez wyjątku. Zawiadomienia „Rozwój” można zamawiać w Zgierz u p. Lacha, w Fabianicach u p. Za Grskiego ul. Zamkowa. Redaktorodpow. jedzialny Seweryn Bankowski. Wydawca Inż. T. Czapewski. 4 ocań S. Czapewskiego